

Chisalita: Importurile pot salva deficitul de energie într-un scenariu regional favorabil, după oprirea de la Cernavoda

După ce România rămâne de joi fără energie nucleară, iar salvarea ar putea veni de la importuri care pot acoperi deficitul, dar numai într-un scenariu regional favorabil, considera președintele Asociației Energia Inteligentă (AEI), Dumitru Chisalita, într-o analiză publicată joi.

"De astăzi România fără energie nucleară: salvarea vine de la importuri care pot acoperi deficitul, dar numai într-un scenariu regional favorabil. Oprirea ambelor unități de la Cernavoda scoate din sistem aproximativ 1.400 MW capacități de producție continuă și predictibile. România poate evita întreruperile de alimentare, însă ajunge să depindă aproape integral de disponibilitatea vecinilor exact când aceștia se confruntă cu aceeași seceta, canicula și reducerea producției nucleare și hidroelectrice", scrie specialistul.

El estimează că România va fi nevoită să se descurce fără aceste capacități în următoarele circa trei săptămâni.

Potrivit președintelui AEI, problema nu este numai dacă liniile de interconexiune pot transporta 3.000 MW, ci dacă Bulgaria, Ungaria și Serbia vor avea simultan 3.000 MW disponibili pentru vânzare.

Chisalita spune că Transelectrica estimează pentru această perioadă un consum maxim de aproximativ 7.300 MWh/h, față de circa 8.000 MWh/h în perioadele caniculare precedente. El apreciază că până în următoarele șapte zile cererea va fi de 7.300 MWh/h, urmând că în perioada de caniculă 4 - 9 august aceasta să atingă 8.000 MWh/h.

Totodată, într-o seară fără vânt, cu producție hidro redusă, deficitul de energie poate depăși capacitatea comercială normală de import.

În ceea ce privește cât poate importa fizic energie România, potrivit președintelui AEI, capacitatea tehnică agregată de import a României se situează în jurul valorii de 3.300 MW, dar valoarea disponibilă comercial într-o anumită oră poate fi mai mică, în funcție de fluxurile regionale și de siguranța rețelei.

În opinia sa, Transelectrica trebuie să pastreze rezerve de siguranță, iar unele fluxuri care intra printr-o frontieră pot traversa România și ieși prin alta.

De unde ar putea veni energia?

Bulgaria este cea mai importantă sursă de energie de unde se poate importa, crede Chisalita. Bulgaria are în prezent aproape 2.000 MW nucleari la Kozlodui. Dacă ambele unități rămân în funcțiune, Bulgaria poate susține exporturi către România, mai ales noaptea. Dar Bulgaria exportă și către Grecia, Serbia, Macedonia de Nord și Turcia.

România nu are rezervată întreaga capacitate bulgară. Exportul probabil către România va fi de 500-900 MW. Dacă se reduce Kozlodui, disponibilitatea poate coborî sub 400 MW. Dacă se oprește o unitate, Bulgaria poate înceta exporturile în orele de vârf. Dacă se opresc ambele, Bulgaria devine probabil importator, subliniază președintele AEI.

În același timp, Ungaria are capacitate de transport, dar energie insuficientă. Ungaria este bine interconectată cu România, însă Paks a pierdut deja o unitate, iar alta funcționează la putere redusă. Producția nucleară ungară a scăzut cu aproximativ 700-750 MW.

Ungaria poate transfera către România energie provenită din Austria, Slovacia sau Cehia, dar va concura pentru aceeași energie și cu propriul consum. Import posibil din direcția Ungaria: 700-1.200 MW, însă o parte poate fi energie de tranzit, nu surplus ungar.

"Dacă se mai oprește un reactor la Paks, fluxul disponibil poate scădea cu 300-500 MW. Dacă Paks pierde încă două unități, Ungaria devine un mare importator și nu mai poate fi considerată o sursă sigură pentru România", remarca specialistul în energie.

În schimb, Serbia este o sursă foarte vulnerabilă. Producția hidro de la Djerdap/Portile de Fier a coborât la aproximativ o treime din nivelul normal. Problemele de apă afectează și centralele pe carbune de la Kostolac, iar transporturile de combustibil pe Dunare se desfasoară la 30-40% din capacitatea normală. Serbia poate furniza punctual 200-400 MW, dar nu trebuie tratată ca sursă permanentă.

Pe de altă parte, Chisalita afirmă că prețul PZU va exploda. Prețul energiei PZU astăzi la ora 12:00 va fi 63,3 lei/MWh și la ora 20:00 un preț de 25 de ori mai mare - 1.604 lei/MWh.

"Pentru 31 iulie, aș considera realistă o medie PZU de aproximativ 1.200 lei/MWh și un vârf de 3.000 lei/MWh. În următoarele săptămâni, dacă Bulgaria limitează exporturile sau Ungaria mai pierde 400-500 MW nucleari înainte de închiderea pietei, media poate urca spre 1.400-1.600 lei/MWh, iar orele de seară pot depăși 5.000 lei/MWh", menționează Chisalita.

Drept urmare, România poate acoperi prin import oprirea ambelor reactoare de la Cernavoda numai dacă: Bulgaria pastrează în funcțiune Kozlodui; Ungaria nu mai pierde mai mult de încă un reactor; consumul rămâne în jurul a 7.000-7.300 MWh; există minimum 4.000 MWh/h producție internă la vârful de seară; capacitățile pe gaze, carbune, hidro și bateriile sunt folosite la maxim.

"Importul de aproximativ 3.300 MWh este posibil tehnic, dar nu este garantat comercial. România nu se află încă într-un scenariu inevitabil de întreruperi, însă a ajuns într-o situație în care pierderea a încă 500-1.000 MW de producție în Bulgaria sau Ungaria poate transforma o problemă de preț într-o problemă de adecvare și securitate energetică", conchide Dumitru Chisalita.

Nuclearelectrica a anunțat că, similar opririi Unității 1, Unitatea 2 va fi oprită controlat din cauza nivelului extrem de scăzut, fără precedent, al Dunării, cauzat de seceta severă, în baza procedurilor centralei aplicabile în situații de seceta severă. Oprirea survine ca urmare a celor mai recente prognoze emise de Institutul Național de Hidrologie și Gospodărirea Apelor (INHGA).